LESVOORBEREIDING

A. Identificatiegegevens

Student(e):		**Stageschool:**	
Klas:		**Stageklas:**	4e lj
Stageles nr.:		**Mentor:**	
Vaklector:	VDH	**Datum stageles:**	
Stagelector:		**Begin- en einduur:**	

LEERGEBIED:	Nederlands	**ONDERDEEL:**	spelling
LESONDERWERP:	De verlengingsregel bij woorden eindigend op -p of -t		

B. Opvolging: algemene beoordelingen

Voorbereiding (1ste versie)

Besproken met lector: op datum van:

Nagezien op datum van: door mentor:

Bedenkingen door de mentor/lector:

☐ met deze lesvoorbereiding mag je lesgeven
☐ deze les aanpassen rekening houdend met volgende feedback (zie lesvoorbereiding)
☐ deze les opnieuw maken want:

☐ **2de versie aanwezig tijdens de realisatie**

C. Inleidende rubrieken:

LEERPLANSITUERING:	Zie bijlage met leerplandoelen OVSG, GO! en Katholiek Onderwijs Vlaanderen
BEGINSITUATIE: **Voorkennis van de klasgroep:** De kinderen leerden regelwoorden die eindigen op een hoorbare <p> of <t> schrijven. **Leerlingspecifieke gegevens:** in te vullen na overleg met de mentor **Organisatie:** klasopstelling waarbij kinderen gemakkelijk kunnen rondlopen, overleggen en naar het bord kijken bij het opbouwen en bespreken van het schema	
HOOFDDOEL:	▪ Schrijven regelwoorden die eindigen op een hoorbare <p> of <t> , correct en verwoorden de werkwijze (verlenging).
DOELEN: **MAX. 4**	1. Rubriceren regelwoorden eindigend op hoorbare /t/ of /p/: enk.-mv en/of op verschil tussen gehoorde eindklank en bekeken eindletter 2. Bouwen gezamenlijk bordschema op via rubriceren 3. Verwoorden besluit na rubricering en ontdekken de redelijkheid van het taalsysteem, specifiek van de verlengingsregel
ONDERWIJS- EN LEERMIDDELEN:	▪ De Maesschalck, D., Nederhof, C., Van Hecke, L. en Willaert, S. (2013). *De Taalbende. Handleiding spelling 4A. deel A thema 1 Jij hoort erbij spelling*. pp. 2.1-2.7. Mechelen: Plantyn. ▪ De Maesschalck, D., Nederhof, C., Van Hecke, L. en Willaert, S. (2013). *De Taalbende. Spellingboek 4 deel A*. pp. 12-16. Mechelen: Plantyn. ▪ Bord ▪ woordkaarten

BRONNEN:	▪ De Maesschalck, D., Nederhof, C., Van Hecke, L. en Willaert, S. (2013). *De Taalbende. Handleiding spelling 4A. deel A thema 1 Jij hoort erbij spelling*. pp. 2.1-2.7. Mechelen: Plantyn. ▪ De Maesschalck, D., Nederhof, C., Van Hecke, L. en Willaert, S. (2013). *De Taalbende. Spellingboek 4 deel A*. pp. 12-16. Mechelen: Plantyn.

D. Visuele vastzetting (kruis het juiste vakje aan):

☒ Bordschema	☐ PPT met syntheseslide	☐ Prenten	Andere (geen bordboek!)

Linkerzijbord	Middenbord	Rechterzijbord
	paard paarden pot potten bed bedden staart staarten beeld beelden stoot stoten bid bidden poot poten woorden met hoorbare /t/ langer maken: hoor je nog /t/, schrijf <t> hoor je /d/, schrijf <d> lied *liederen* *taart* taarten *hond* honden prent *prenten* web webben pop poppen krab krabben step steppen tob tobben slap slappe schub schubben mep meppen woorden met hoorbare /p/ langer maken: hoor je nog /p/, schrijf <p> hoor je /b/, schrijf <b> rib *ribben* slaap *slapen* *schrob* schrobben *stip* stippen	

E. Lesverloop: Leerinhouden en didactisch handelen

FASE 1: Motiveren en start verzamelen		
Timing: (een vijftal minuten)	**Werkvorm:** luister- en kijkmoment, bewegingsintegratie, duo	**Doelnr.:** 1
Materiaal: magnetische woordkaarten (of kaarten met kleefband), bord		

LK: Sluit jullie ogen en luister naar de woorden die ik voorlees: poort, baard, bord, plant, boord. Wat horen jullie op het einde van al deze woorden? (hoorbare <t>)

LK: Luister nog eens naar deze woorden: web, pap, krab, pop, rob. Wat horen jullie op het einde van deze woorden? (hoorbare p>)

LK: Jullie krijgen een woordkaart. Lees die stil en ga dan op zoek naar het woord dat erbij past. Lees je kaart voor aan wie je tegenkomt. Wanneer je een duo vormt, kom je ze op het bord hangen.
(alternatief wanneer het een gedoe is van door de klas te lopen: woordkaarten stil laten lezen, dan om beurt een laten voorlezen en wie denkt dat zijn/haar woordkaart erbij past, leest die voor.)

Start opbouw bordschema

FASE 2: verzamelen, ordenen en rubriceren en bespreken		
Timing: (een kwartier à twintig minuten)	**Werkvorm:** onderwijsleergesprek, demonstreren, duo's en groepswerk	**Doelnr.:** 2
Materiaal: extra woordkaarten, bord		

LK: (voorbeelden, afhankelijk van wat op het bord is gekomen)

Optie 1: Ik bekijk wat op het bord hangt en ga akkoord met wat er hangt want ik lees 'poort' en 'bed' in één kolom en 'poorten' en 'bedden' in een andere en 'bed', 'bedden'. Ik lees ook 'slap' en 'web' in één kolom en 'slappe' en 'webben' in een andere.

LK: Leg uit waarom de kolommen kloppen. (kolom enkelvoud en kolom meervoud)

Optie 2: LK: Ik hoor bij 'poort' en 'baard' dezelfde eindletter maar zie een andere eindletter. Bij 'web' en 'slap' hoor ik ook dezelfde eindletter en zie ik een andere eindletter. Hoe kunnen we ons bord beter ordenen?

LK: Wat wil je veranderen? Overleg even per twee en kom dan naar het bord om een woordkaart (of woordkaarten) te veranderen.

Kinderen komen woordkaarten verhangen.

LK: Lees de woorden per kolom luidop voor. Leg uit waarom je de woorden in deze kolommen hebt gehangen.

Lk noteert op basis van de antwoorden van de kinderen het besluit op het bord.

LK: Ik heb nog een reeks woordkaarten. Lees die en kom ze op de juiste plek hangen.

LK: Waarom hang je ze daar? Wat hoort in de andere kolom?

Lk. Vult samen met de kinderen de ontbrekende vormen aan.

LK: Klopt ons besluit nog steeds?

LK: We hebben nu zelf ontdekt hoe we woorden met een hoorbare <t> of p> op het einde correct schrijven. Aan jullie om te bewijzen dat jullie andere woorden die hierbij horen, correct kunnen schrijven. Neem je werkboek op p. 12 en los individueel oefeningen 1 en 2 op. Wanneer je klaar bent, bekijken jullie per vier de antwoorden en controleren jullie die met de verborgen juf.

FASE 3: oefenen		
Timing: (een vijfentwintig minuten, alles inbegrepen)	**Werkvorm:** individueel, spel-spel (leerspel), onderwijsleergesprek	**Doelnr.:** 3
Materiaal: werkboek		

LK: Hoe is de oefening gelopen? Hoeveel woorden hebben jullie juist geschreven? Waaraan dien je te denken in het vervolg?

LK: Neem oefeningen 3-4-5-6-7. Ik overloop de oefeningen en daarna lossen jullie die op. Je begint met oefening 4.

Oefening 4: Je leest het woord voor jezelf, luistert naar de eindletter en denkt na over welke eindletter je schrijft. Dan schrijf je het volledige woord in het juiste web.

Oefening 5: Lees de opgave. Wat dien je te doen?

Oefening 3: Deze woorden horen bij een miniwereld en moeten dus kleiner worden. Wat voeg je toe aan woorden die over iets kleiner gaan? (-je). 'even langer maken' doe je op deze manier: bij het woord 'bed' hoor ik een /t/, ik maak het woord langer en hoor een /d/. In de miniwereld voeg ik <-je> aan het woord toe, dus schrijf ik 'bedje'.

Oefening 6 maak je per twee. Denk even na over woorden die bij één van de kolommen op het bord passen. Dicteer dan om beurt een woord en schrijf het op.

Bij oefening 7 vul je eerst het woord aan en dan bedenk je een zin waarin dat woord zit. Die zinnen gebruik je straks bij een ander duo.

(De Flitsoefening valt weg aangezien de kinderen met oefening 7 een oefendictee hebben. Eventueel vervang je door het spelspel: kinderen krijgen een woordkaart (enkelvoud) van de woordkaarten op het bord en staan in een binnen- en buitencirkel. De buitencirkel begint en leest het woord op de woordkaart luidop aan het kind tegenover hen. Dat kind spelt het woord. Wanneer het juist is, leest het het eigen woord voor en spelt het kind in de buitencirkel het woord. Ze wisselen woordkaarten uit en de buitencirkel schuift één plaats naar rechts door. Herbeginnen. Bij een fout leest de aanbrenger het woord nogmaals voor en krijgt de luisteraar een nieuwe kans. Is het dan fout, dan toont de aanbrenger de kaart en wisselen ze van rol).

Ik loop rond in de klas. Wie als duo een vraag heeft die ze niet kunnen oplossen, zet het rode driehoekje. Dan kom ik zo snel mogelijk langs. Wie als duo geen problemen heeft en een rood driehoekje in de buurt ziet, mag het probleem gaan oplossen.

Wanneer ongeveer iedereen klaar is met oefening 4 en 5, leggen we alles stil en overlopen we die klassikaal. (idem bij 3 en 6).

Afronding van de les: Hoe is het gelopen? Wat heb je vandaag geleerd? Wat dien je nog goed te oefenen?

F. Reflectie bij de gegeven les

Bedenkingen door de student onmiddellijk na de les:

Bijlage: leerplandoelen

Leerplandoelen bij spellingles hoorbare /t/ en /p/

OVSG

NL-SCH-DV-D04-02a-04 De leerlingen kunnen regelwoorden met niet-klankzuivere eindletter d of b correct schrijven (verlengingsregel).

NL-TBS-04.13 De leerlingen reflecteren op de verschillende schrijfwijze van dezelfde klank als eindletter(s).

GO!

1.2.1.7 Bereid zijn om aangeleerde spellingsregels van het Standaardnederlands te gebruiken bij schriftelijke communicatie.

1.2.3.48 De verlengingsregel toepassen voor woorden eindigend op -d of -t en -b of -p.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen

TOtn2	**Nadenken over de belangrijkste aspecten van het taalsysteem. Daarbij taalbeschouwelijke termen gebruiken** • Spelling en interpunctie • Spelling en interpunctie > 7 - 8 Spelling van medeklinkers onderzoeken en deze inzichten gebruiken in betekenisvolle schrijfopdrachten: • woorden met -b, -d of -g achteraan (bv. web) • medeklinker-medeklinker-klinker/tweetekenklank (bv. knie) • klinker/tweetekenklank—medeklinker-medeklinker (bv. elf) • korte woorden met meerdere medeklinkers vooraan en/of achteraan (maar niet wr-) (bv. storm) • eenvoudige woorden met meer dan twee opeenvolgende medeklinkers (bv. dorst) • woorden met -ng en -nk (bv. lang)
TOtg1	**Plezier beleven aan taal en het spelen met taal**
TOtg5	**Bereid zijn om taal correct, verzorgd en gepast te gebruiken**
IVoc3	**Onderzoeksvragen formuleren, naar een antwoord zoeken en bevindingen formuleren** • 7 - 12 Onderzoekend leren : zich laten inpalmen door nieuwe dingen uit de omgeving - onderzoeksvragen stellen - een onderzoeksuitkomst voorspellen - een onderzoeksstrategie bedenken en uitvoeren - experimenteren en exploreren - onderzoeksresultaten en bevindingen bundelen - verslag uitbrengen en een conclusie formuleren, een antwoord op de onderzoeksvraag geven - over het onderzoek en de resultaten en bevindingen ervan met anderen communiceren - met de resultaten en bevindingen aan de slag gaan

IVoz1	**Initiatief nemen. Een eigen idee, beweging, project of activiteit enthousiast en volhardend vorm en inhoud geven**
SErv3	**Samenwerken met anderen en zo bijdragen aan het realiseren van een gemeenschappelijk doel** • 5 - 12 Gericht samenwerken in duo of kleine groep - iets aan elkaar kunnen uitleggen - voorstellen formuleren om tot een gezamenlijk antwoord te komen bij vragen